

Til Dekanmøtet
Fra Avdeling for studieadministrasjon

Sakstype: Diskusjonssak
Møtedato: 12. januar 2022
Notatdato: 6. januar 2022
Arkivsaksnr.: 2010/3733
Saksansvarlig: Hanna Ekeli, SADM
Saksbehandler: Jonny Roar Sundnes (SADM), Åse-Marit Kristiansen (FIADM)

UiOs prosedyrer for gjennomføring av doktorgradsprøver

Bakgrunn

UiO har et felles regelverk for gjennomføring av doktorgradsprøver, det vil si innlevering av avhandlinger, prøveforelesninger og disputaser. Det felles regelverket er nedfelt i ph.d.- og dr.philos.-forskriftene og i rammene for doktordisputaser. I koronaperioden er det fastsatt midlertidige bestemmelser om frister, offentliggjøring, prøveforelesning og disputas.

Hovedproblemstillinger

Offentliggjøring av avhandlingen

Ph.d.-forskriften § 17.2 slår fast at avhandlingen skal være offentlig tilgjengelig senest to uker før dato for offentlig forsvar av avhandlingen. Avhandlingen gjøres tilgjengelig i den form den ble innlevert til bedømmelse, eventuelt etter omarbeiding.

I koronaperioden er det åpnet for å gjøre avhandlingene tilgjengelig digitalt, og vi opplever at dette har fungert tilfredsstillende. Det har blitt løst på litt ulike måter på fakultetene, enten ved at avhandlingen legges på nett eller ved at de som er interessert kan få tilsendt et eksemplar.

Vi foreslår at digital tilgjengeliggjøring av avhandlingen blir en permanent mulighet for fakultetet.

Gjennomføring av prøveforelesninger

Prøveforelesningene gjennomføres vanligvis som tradisjonelle, fysiske forelesninger i UiOs lokaler. Hensikten med prøveforelesningene er å prøve kandidatens evne til å tilegne seg kunnskaper utover avhandlingens tema, og evnen til å formidle disse i en forelesningssituasjon.

I koronaperioden er det åpnet for å gjennomføre prøveforelesningene digitalt, enten med opptak i Zoom eller med videokonferanse. Dette kan sies å endre prøveforelesningens art, og det kan stille større krav til både kandidatene selv og fakultetet. Det er også viktig å lytte til hva kandidatene selv mener om denne måten å gjennomføre prøveforelesningene på.

Flere fakulteter diskuterer om dette bør bli en permanent løsning. Vi foreslår at de digitale mulighetene opprettholdes, og at det bør være opp til fakultetet å avgjøre om de skal brukes.

Gjennomføring av disputaser

Disputasene gjennomføres vanligvis fysisk i UiOs lokaler (med noen få unntak), i tråd med de felles rammene for disputaser ved UiO. Disputasene har et seremonielt og høytidelig aspekt som også er nedfelt i de felles rammene.

I koronaperioden er det åpnet for å gjennomføre disputasene helt eller delvis digitalt. En helt digital disputas foregår ved at alle involverte parter (kandidat, opponenter, disputasleder,

publikum) sitter hver for seg, og disputasen foregår i sin helhet i Zoom. Delvis digital disputas foregår i et undervisningsrom på UiO, med noe publikum til stede, men der opponenter og ev. et større publikum deltar via Zoom.

Digitale disputaser har vært helt nødvendig for å kunne gjennomføre disputaser i koronaperioden, men kan også være nyttig når UiO etter hvert skal tilbake til ordinære prosedyrer. Helt eller delvis digitale disputaser kan for eksempel gjøre det lettere for opponenter å delta, det kan redusere klimabelastningen ved reiser til og fra UiO og det kan åpne disputasene for et større publikum. Også her er det viktig å lytte til hva kandidatene selv mener om denne måten å gjennomføre disputaser på.

Vi foreslår at de felles rammene for disputaser oppdateres eller får en digital variant, slik at fakultetene også videre kan velge mellom hhv. fysisk, delvis digital eller fulldigital disputas. Det er viktig at nye retningslinjer tar vare på det seremonielle og høytidelige aspektet ved disputasene på en egnet måte.

Hva er målet med å ta opp saken i dekanmøtet?

Med denne saken inviterer vi dekanmøtet til å vurdere om det ordinære regelverket for doktorgradsprøven bør oppdateres i lys av erfaringene fra koronaperioden. Dette kan gjøre regelverket mer fleksibelt og gi fakultetene et større handlingsrom for gjennomføring av doktorgradsprøver.

Videre fremdrift

Avhengig av dekangruppens tilbakemeldinger, vil SADM og FIADM forberede de ulike alternativene for en ordinær høring om endringer av UiOs ph.d.- og dr.philos.-forskrifter.